

„Sok kicsi sokra megy”

A Mátraalmásért Egyesület településfejlesztési programja a 2012-2013. évekre

Kedves Érdeklődő!

Összesen három évnyi előkészítési tevékenységet, illetve magát a kivitelezést követően 2011 őszén sikeresen lezárultak Mátraalmás faluközpontjának felújítási munkálatai. A beruházást az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap támogatásával, saját erőből, továbbá a helyi lakosság és a hétvégiház tulajdonosok által nyújtott önkéntes szerepvállalás segítségével valósítottuk meg. A benyújtott településfejlesztési pályázat gondozása, az átépítéshez szükséges hatósági engedélyek beszerzése anyagi áldozatot és kitartó munkát igényelt egyesületünkől. A faluközpont rendezésével együtt elkészült egy szabadtéri rendezvényeknek helyszínt adó, patakparti „amfiteátrum” is, melynek folyamatos hasznosításáról, valamint az előadásokhoz szükséges technikai feltételek biztosításáról a 2012-2013. évekre meghirdetett településfejlesztési programunk keretében szeretnénk gondoskodni.

A következő két évet felölelő cselekvési tervünk huszonkilenc megvalósítandó pontból áll, melyek apró lépésekkel vezetnek el minket távlati céljaink irányába. Bízunk benne, hogy a közterületek rendezésével és esztétikusabbá tételével, az idelátogatók fogadására alkalmas turistapihenők kiépítésével, végül – de nem utolsó sorban – a falu hagyományainak és műemlékeinek méltó megőrzésével Mátraalmás kellemes, családias és természetközeli arculatát tárjuk majd látogatóink elé.

Mátraalmás, 2012. március 17.

Tervezett beruházásaink 2012-2013 között

1. A bolt és kocsmá épülete előtti terület burkolása, asztalok és padok beszerzése
2. Országút melletti magányos gyümölcsfa alatt turistapihenő kialakítása
3. A temetőhöz vezető bekötő út mentén parkoló kialakítása
4. Az országúton, Mátraalmás határában falujelkép elhelyezése
5. Patakhidakon fakorlát építése
6. Gyalogos híd a színpad melletti (bal oldalon lévő) kis patak felett
7. Elektromos mérőhely és csatlakozás kiépítése a színpadhoz
8. Színpad elektromos ellátása, világítása
9. Erdei színpad bejáratánál korlátok építése
10. Színpadon biztonsági oldalkorlát építése
11. Színpad bal oldalán tereprendezi a munkálatok befejezése
12. Erdei színpad jobb oldalán tereprendezi és füvesítés
13. A sportpálya mellett fedett pikniktér kialakítása
14. Ösvény kialakítása a színpad és a sportpálya között, patakhíd építése
15. Harangláb környezetének helyreállítása, tereprendezi
16. Faluház – kápolna bejáratú járda felújítása
17. Önkormányzati hirdetőtábla kihelyezése
18. Színpad előtti útszegély és parkoló kialakítása, színpad lejárati rendezése
19. Pihenő padok elhelyezése
20. Rudolftanyai út mentén lévő betonkorlátok helyreállítása, festése
21. Tájékoztató, irányjelző táblák kihelyezése
22. Faluház kerítésének újrafestése
23. Zöldhulladék gyűjtők telepítése
24. Főtéri hulladék tároló és környékének rendezése
25. Információs tábla és turistatérkép kivonat frissítése
26. Főtéri (Zalka Máté úti) parkoló melletti tereprendezi
27. Utcák mentén található erdős, bokros közterületek rendezése
28. Útmenti árokpadkák javítása
29. A temető mellett zöld- és általános hulladéklerakó létesítése

A következő kulturális programok megszervezését tervezzük

- **Muzsikál az erdő** – a 2012. és 2013. évi erdei hangversenysorozat egyik állomása Mátraalmáson legyen
- **Almások Almása** – többnapos vetélkedő, melyen Magyarország "almásait" képviselő ötfős csapatok mérkőznek meg egymással. A rendezvénynek minden évben más-más helyszín ad otthont.

Az érintett települések: Almásfüzítő, Almásháza, Almáskamarás, Almáskeresztúr, Bácsalmás, Dunaalmás, Magyaralmás, Mátraalmás, Rácalmás, Tóalmás.

- További szabadtéri koncertek és előadások szervezése az elkövetkező két évben

Egyesületünk által szervezett fenntartási munkálatok listája

1. Faluközpontban fűnyírás, szükség esetén öntözés
2. A faluközpont és az erdei színpad bútorainak karbantartása, gyomlálás
3. A sportpálya rendszeres kaszálása
4. Erdei színpad melletti és mögötti területek kaszálása
5. Kaszálás, kaszáltatás az utcai árokpartokon
6. Szemétszedés a közterületeken
7. Virágok, dísznövények ültetése
8. Az utcai bútorok, hidak, információs táblák és színházi nézőtér faanyagának ápolása
9. Közterületen lévő szeméttárolók kiürítése (főtér, színpad, sportpálya, turistapihenő)
10. A Faluház udvarának gondozása
11. Zöldhulladékgyűjtők ürítése, a nyeresék elszállítása
12. Kaszáltatás a Mátraalmás határában lévő, jelenleg gondozatlan 10-12 hektáros réten
13. Vízvezető árkok, útpadkák igény szerinti karbantartása

Az egyes beruházások részletes ismertetése

1. A bolt és kocsmá épülete előtti terület burkolása, asztalok és padok beszerzése

A faluközpont újonnan kialakított közösségi tere, valamint a boltnak és kocsmának otthont adó épület előterében meghagyott nagy méretű tuja közötti helyszínen egy szabadtéri pihenésre, fogyasztásra alkalmas terület kerül kialakításra. A kérdéses teret a kocsmá melletti járda szintjén kell síkba hozni, a közút felőli szintkülönbséget virágokkal beültethető támszegély elemekkel áthidalva. Az alkalmazott burkolat a főtéri járdák burkolatával egyező recski andezit, beton ágyazatban. Az út felől a szintváltásnál alacsony magasságú (maximum 60-70 cm) vadászkerítés elhelyezése szükséges. A kőburkolatos térre rusztikus, szabadtéri kialakítású asztalból 2db, melléjük 4db pad és egy szemetes kerülne, a kőburkolathoz rögzítetten. A rögzítés könnyen szétszerelhető kell legyen, mivel a téli hónapok idején az épület pincéjében tároljuk majd a kerti bútorokat.

*Kivitelezés: saját erőből és külső szakvállalkozó bevonásával, a bútorok késztermékek.
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

2. Országút melletti magányos gyümölcsfa alatt turistapihenő kialakítása

A faluba felvezető országút jobb oldalán, a temető magasságában található egy magányos, elvadult gyümölcsfa. A Mátraalmásra érkező gyalogos, kerékpáros vagy autós turisták itt megpihenhetnek, és az innen nyíló pazar kilátásban gyönyörködhetnek. A fa alatt egy 3x3 méteres területet beton ágyazatba helyezett terméskő szegélykövekkel határolnánk el a környező réttől. A kijelölt helyszín használatát egyeztetni kell jelenlegi tulajdonosaival.

A lehatárolt rész kőzúzalékos borítást kap. Itt nyerne elhelyezést egy rusztikus szabadtéri kialakítású asztal, valamint a hozzá tartozó 2db pad és egy szemetes. A bútorok a talajban leásva, betonágyazatos rögzítésűek. Emellett az útmenti árok felett egy kb. 1 méter széles és 1,5 m hosszú egyszerű palló híd készülne, melyet egyoldali korláttal látunk el.

*Kivitelezés: saját forrásból, a bútorok késztermékek.
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

3. A temetőhöz vezető bekötő út mentén parkoló kialakítása

A 2. pontban ismertetett pihenőhellyel szemben kerül létesítésre egy 2 férőhelyes parkoló, hogy a kerékpárral érkezők mellett autós kirándulók is tudják használni a pihenőt. Erre legalkalmasabb a Mátraalmásra vezető országút bal oldalán, a falu szélén nyíló temetőhöz vezető bekötőút mellett található üres terület, mely jelenleg kaszáló. Tereprendezés után alacsony fából készült korláttal, vagy terméskövek felhasználásával egy 5x6 méteres területet határolunk le a rét többi részétől. A parkolóban egy szemetes és „P tábla” elhelyezésére is szükség van.

Mivel a helyszín magánterület, ezért használata a jelenlegi tulajdonossal egyeztetendő.

Kivitelezés: saját erő

Megvalósítás várható időpontja: 2012

4. Az országúton, Mátraalmás határában falujelkép elhelyezése

Az autóval és kerékpárral kirándulók többsége, valamint az autóbusszal érkezők az országút felől közelítik meg Mátraalmást. A szóbanforgó helyszín közvetlenül a falu szélén helyezkedik el. Mivel ez a terület már egyébként is szerepel a fejlesztési elképzelésekben (ld. 2. és 3. pontok), itt fogadhatnánk a faluba érkezőket üdvözlő táblával, valamint egy Mátraalmást jelképező tárgy elhelyezésével. A jelkép egy szigorúan természetes anyagokból készülő közepes méretű konstrukció, szobor lenne, amelynek célja a falu jelenének és múltjának megjelenítése. Az alpesi országok és Nyugat-Európa falvainak bejáratánál rendszeresen lehet találkozni ilyen szimbólumokkal.

Kivitelezés: szakemberek segítségével

Megvalósítás várható időpontja: 2012

5. Patakhidakon fakorlát építése

Mátraalmás belterületén számos utcai patakhíd található, melyeknek pillanatnyilag nincs semmilyen oldalhatároló korlátja. Ez egyrészt a gyalogosok és a gépjárművel közlekedők számára is veszélyes, másrészt egy takaros kis hídkorlát kialakítása rendkívüli mértékben emeli a közterületek rendezettségét, megjelenését.

A hídkorlátok lábait horganyzott fémből készült tartókba rögzítjük. E tartóelemek rögzítése a hidak betonszerkezetéhez történik. A korlátok kerek vagy négyszög keresztmetszetű gerendákból kerülnek kialakításra, a függőleges lábakat vízszintes, gyalult oldalgerendákkal kötjük össze. A merevítők átlósan, a függőleges tartóelemek között kerülnek elhelyezésre. A korlátokat kétszeri időjárásálló páccal kell megvédeni. Az elkészült hídkorlátok tetején elhelyezhetőek virágtartó ládák, emellett a hidak előtt kis fatáblán feltüntethető az egyes patakok neve is – például Galya-patak, Galyavári-patak.

Helyszínek:

- Rákóczi út alsó szakasza, a Galyavári-patak felett átívelő híd
- Kis híd a Rákóczi úton, névtelen vízfolyás felett
- Áteresz a Bem út elején, a faluközpontban
- Galyai út, első patakhíd
- Galyai út, második patakhíd

*Kivitelezés: saját erőből külső szakkivitelező bevonásával
Megvalósítás várható időpontja : 2012*

6. Gyalogos híd a színpad melletti (bal oldalon lévő) kis patak felett

Egy kis méretű, végleges híd kialakítására van szükség az erdei színpadot és nézőterét bal oldali irányból határoló patak felett. Ez összeköti majd a színpad terét a Rákóczi útról nyíló bekötő úttal. A hídon keresztül a színpad nagyobb berendezési tárgyakkal együtt is könnyen megközelíthetővé válik, illetve a patak túlsó oldalán parkoló járművekből bármilyen felszerelés könnyen juttatható a színpadra.

A hidat helyszínen kiöntött beton tuskók segítségével rögzítjük, a hídtest magasságának beállításakor figyelembe kell venni az árvízi szinteket is. A híd szerkezete keményfa gerendákon elhelyezett pallókból áll össze. Korlát építése csak a híd egyik oldalán indokolt, ugyanis ilyen módon nem korlátozódik a nagyobb kiterjedésű tárgyak átvitele. A híd anyagát a színpad színéhez illeszkedő módon kell pácolni és festeni.

*Kivitelezés: saját erő + késztermék
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

7. Elektromos mérőhely és csatlakozás kiépítése a színpadhoz

Az erdei színpad hosszú távú működéséhez feltétlenül szükséges végleges áramvételi hely biztosítása a hangosítás, esti világítás és egyéb berendezések számára. A főtér szélén, a közösségi hulladéklerakó mellett található egy áramszolgáltatói vezetéktartó oszlop. Ezen vagy közvetlenül az oszlop mellett, az áramszolgáltatóval (ÉMÁSZ) együttműködve lehetne kialakítani egy fogyasztásmérő helyet és csatlakozást. A csatlakozás zárható, szabványos szekrényben kerülne megvalósításra.

*Kivitelezés: szakkivitelező, polgármesteri hivattal és az áramszolgáltatóval közösen
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

8. Színpad elektromos ellátása, világítása

A 7. pontban szereplő áramszolgáltatói csatlakozási ponttól földkábel kerülne lefektetésre a színpad bal oldaláig, melyet a patak alatti szakaszon fém védőcsőben kell elhelyezni. A színpad bal oldala mellé kerül egy zárható, fémből készült, időjárásvédett kültéri elektromos elosztó és csatlakozó tábla. Ebben az elosztóban nyernének elhelyezést az elektromos csatlakozások és áramköreik, valamint a világítás kapcsolói. A színpad előtti első ülésor magasságában a nézőtér két szélén, egy-egy faoszlopon lenne elhelyezve a színpad világítás 2db nagyteljesítményű, 1000W-os reflektora. A világítás földkábelben keresztül lenne megápolva.

*Kivitelezés: szakkivitelező és saját erő
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

9. Erdei színpad bejáratánál korlátok építése

Fából készült korlát építésére van szükség az erdei színpadhoz levezető út mentén. A korlátok elemei keresztmetszetű faanyagból készülnek. A függőleges tartókat korhadás elleni kezelést követően beton ágyzatba kell elhelyezni, a korlát karjai csavarral rögzítődnek a lábához. Az összes felhasznált faanyagot a színpad színével megegyező módon kell pácolni és festeni.

*Kivitelezés : saját erő
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

10. Színpadon biztonsági oldalkorlát építése

Az erdei színpad összesen három – a szélein és hátsó – oldalán leesés elleni biztonsági korlátot kell kialakítani. A korlát függőleges tartóit a színpad pallóit tartó beton gyámokhoz illetve a színpad deszkázatához kell rögzíteni. Maguk a korlátok gyalult fenyőanyagból készülnek, melyeket a színpad színéhez illeszkedő módon kell pácolni és festeni.

Kivitelezés: saját erő

Megvalósítás várható időpontja: 2012

11. Színpad bal oldalán a tereprendezési munkálatok befejezése

Az erdei színpad melletti kis vízhozamú patak és a Rákóczi út felőli földes bekötőút határolta terület tereprendezése már 2011 őszi nagy részben megtörtént. További feladatként egyedül a hulladéktároló mögötti bokros, gondozatlan rész ritkítása szükséges. A kitakarított területet árnyéktűrő fűvel telepítjük be.

A munkálatok gyors és hatékony elvégzése érdekében célszerű ezt a feladatot a közösségi hulladéktároló átalakításának, áthelyezésének kérdését tárgyaló 24. ponttal együtt kezelni.

Kivitelezés : saját erő, önkéntes munka felhasználásával

Megvalósítás várható időpontja: 2012

12. Erdei színpad jobb oldalán tereprendezés és füvesítés

Az erdei színpad jobb oldalán található, a Rudolftanyai erdészeti út illetve a színpad mögötti Galya-patak által határolt területet mielőbb rendezni kell. Az itt lévő bozótot ki kell irtani, a fákat feljebb kell nyesni, emellett a lejtős területet és az út menti rézsút rendezni kell. Végül árnyéktűrő fűmagkeverék felhasználásával gyepesítésre kerül sor.

Kivitelezés: saját erő, önkéntes munka felhasználásával

Megvalósítás várható időpontja: 2012

13. A sportpálya mellett fedett pikniktér kialakítása

A sportpálya szomszédságában, a jelenleg tűzrakásra használt terület helyén egy fedett piknikező épület (pavilon) megépítésére kerülne sor. A létrehozott közösségi tér alkalmas lenne turisták, vendégek nagyobb csoportjainak fogadására is. Az épület nyitott, oldalfal nélküli, gerendaoszlopos kialakítású lenne. Tetőszerkezete fazsindely vagy bitumenes zsindely felhasználásával készül. Az épület belső padozata a faluközpont járdáival megegyező recski terméskő beton ágyazatban. A pavilon belső terében rusztikus asztalok és padok kerülnek majd elhelyezésre, ezeket stabilan a padozathoz kell rögzíteni. Terméskőből készült tűzrakó- és sütőgetőhelyet az épület közelében – tűzbiztonságnak megfelelő távolságban – kell kialakítani.

A területen található, korábban buszmegálló esőházaként funkcionáló faépület áttelepítésre kerülne a sportpálya erdő felőli, hosszanti szélére. Az új épületnél 2db, a tűzrakóhelynél és az áthelyezett régi épületnél pedig 1-1db szemetes elhelyezését látjuk szükségesnek. Fontos továbbá, hogy az újonnan épült pavilon faanyagát, valamint ennek bútorzatát a régi épület színével megegyező módon kell pácolni. Emellett régi épület festését fel kell frissíteni.

Néhány parkolóhely kialakítására lesz szükség a sportpálya beáratánál, a Rudolftanya felé vezető erdészeti út mentén. Tereprendezés után a rendelkezésre álló 5x9 méteres területet alacsony fa korláttal, vagy terméskövekkel határoljuk le a rét többi részétől. A parkolóban egy szemetes és „P tábla” elhelyezésére is sor kerül majd.

Mivel az építmény erdészeti kezelésben lévő területen kerülne elhelyezésre, továbbá megépítése engedély- vagy bejelentésköteles, ezért csak az erdészettel együttműködve, valószínűleg pályázati forrás felhasználásával lesz megvalósítható.

Kivitelezés: pályázat, szakkivitelező, együttműködés az erdészettel

Megvalósítás várható időpontja: 2013

14. Ösvény kialakítása a színpad és a sportpálya között, patakhíd építése

A sportpálya területén a 13. pont szerint kialakított „piknikteret” és a szabadtéri színház területét össze fogjuk kötni egy erdei ösvénnyel. Az ösvény a színpad jobb oldalától indulna, a patakot egy híddal keresztezve, majd a sportpályáig tartó szintkülönbséget kanyarokkal leküzdve jutna el a piknik házig.

Az ösvény nyomvonalát meg kell tisztítani az aljnövényzettől, felületét síkban rendezni kell – szükség esetén bevágás, illetve lépcsők létesítésével. A híd egyszerű rönk tartóra szerelt pallóhíd lenne, kétoldali korláttal. A színpadnál és a sportpályánál eligazító fatáblák elhelyezésére is szükség lesz.

Kivitelezés : saját erő, önkéntes munka felhasználásával

Megvalósítás várható időpontja : 2013

15. Harangláb környezetének helyreállítása, tereprendezése

Településünk egyetlen műemléke az 1868-ban állított népies stílusú harangláb, mely eszmei értékéhez képest méltatlan állapotban és környezetben található. A harangláb közvetlen környezetét mielőbb rendezni kell. Mivel az érintett terület magántulajdonban van, ezért a beruházás részleteit a jelenlegi tulajdonossal egyeztetni szükséges.

A harangláb szomszédságában tereprendezéssel sík terület hozható létre. A közterületként funkcionáló részt alacsony, fából készült vadászkerítéssel célszerű elhatárolni a magánhasználatban lévő telekrésztől. A területen lapos terméskő kövek alkalmazásával „tipegő” járdát alakítunk ki a harangláb körül, egészen a közútig. A kövek közötti területet füvesíteni kell. A harangláb mellett, a kő tipegőhöz csatlakozva, egyszerű háttámla nélküli fapadot telepítünk a megpihenni vágyók részére.

A harangláb mellett lévő kiépített forrás vízelvezetését meg kell oldani az úttest alatt, a túloldalon lévő árokig elvezetendő csövezéssel. A forrás „háza” felújításra és festésre szorul, a pihenő pad mellett szemetes elhelyezésére is szükség lesz. A parkosított terület szélén, a közút mellett fa kivitelű információs táblát kell elhelyezni a mátraalmási harangláb történetéről. A műemlék szerkezetének állagmegóvását a szakhatóságokkal egyeztetni kell.

Kivitelezés : saját erő

Megvalósítás várható időpontja : 2013

16. Faluház – kápolna bejárati járda felújítása

A felújított főtér járdáit a kápolnával összekötő rövid betonjárda tönkrement. Az újjáépítést a főtéri járdák anyagával azonosan – recski terméskő beton ágyzatban – kell megvalósítani.

*Kivitelezés: saját erő
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

17. Önkormányzati hirdetőtábla kihelyezése

A rendelkezésre álló fából készült hirdetőtáblát a buszforduló mellé kell áthelyezni. Elhelyezés módja: favédelem után beton ágyazatba, a buszmegálló várójához illeszkedő színűre festve.

*Kivitelezés: saját erő, polgármesteri hivatallal együttműködve
Megvalósítás várható időpontja: 2012*

18. Színpad előtti útszegély és parkoló kialakítása, színpad lejárát rendezése

A főtér Rudolftanyai út felőli oldalán található üres területen parkolóhelyeket létesítünk az út tengelyével párhuzamosan, összesen 3 személygépkocsi vagy egy autóbusz részére. A parkoló burkolatát – mélyített felületi tükör készítése után – zúzott kőből alakítjuk ki, zöldterület felé eső széleit betonba ágyazott szegélykövekkel határoljuk. "P tábla", valamint szeméttároló elhelyezésére is szükség van.

Az erdei színpad lejáratánál nagyobb mennyiségű csapadék esetén a víz átjut az alacsony padkán, majd a színpad irányában lezúdulva erodálja az út töltését és a kialakított járdát. Ennek elkerülésére a parkoló szélétől a patak feletti beton áteresztő korlátokig kiemelt szegély kialakítása szükséges. Ez megakadályozza a víz színpad felé történő lezúdulását, továbbá megvédi a parkoló autóktól a színpad bejáratánál elhelyezett kerékpártárolókat.

*Kivitelezés: szakvállalkozó bevonásával
Megvalósítás várható időpontja: 2013*

19. Pihenő padok elhelyezése

A falu utcái mentén – az erre alkalmasnak ígérkező helyeken, továbbá a meredek útszakaszok szomszédságában – egyszerű fából készült, háttámla nélküli padokat helyezünk el.

Helyszínek:

- Rákóczi úton található kerekcsútnál,
- Galyai út mentén jelzett turistautak elágazásánál,
- Petőfi út felső szakaszán, a Mátraalmás-Mátraszentlászló turistaúton.

Kivitelezés: saját erő, a padok rönkfából készülnek

Megvalósítás várható időpontja: 2013

20. Rudolftanyai út mentén lévő betonkorlátok helyreállítása, festése

A faluközpontból a sportpálya felé vezető erdészeti út menti betonkorlát darabjai több helyen elferdültek, kidőltek, hiányosak. A korlát sérült elemeit kiegyenesítjük szükség szerinti mellé ásással, egyenesbe húzattal, betonozással. A felesleges oszlopokat kivesszük, ezek segítségével a már hiányzó korlátelemezeket pótoljuk. Legvégül az oszlopok a főtéren található betonkorláttal korláttal megegyező festést kapnak.

Kivitelezés: saját erőből, önkéntes munkára támaszkodva

Megvalósítás várható időpontja: 2013

21. Tájékoztató, irányjelző táblák kihelyezése

Településünk főbb pontjain tájékoztató, eligazító táblák elhelyezése. A fontosabb helyszínek – vegyesbolt, kocsmá, buszvégállomás, orvosi rendelő, sportpálya, erdei színpad, stb. irányjelzése, továbbá a fontosabb turisztikai célok irányába mutató táblák kihelyezése: például a Harangláb, Galyavár, Galyatető, Werbőczy-kút, Mátraszentlászló esetében.

Az irányjelzők fa oszlopokra kerülnek kihelyezésre. A táblák anyaga fa, melybe bevágással lesznek a betűk kiképezve, majd festéssel kiemelve. Mind az oszlopok, mind a táblák páccal kezelték.

Kivitelezés: saját erő

Megvalósítás várható időpontja: 2012

22. Faluház kerítésének újrafestése

A faluház kerítésének, székelykapujának festése már megérett egy felújításra. Lényeges szempont, hogy a kerítést a faluközpont kerti bútoraival összhangban levő színűre kell festeni.

Kivitelezés: saját erő

Megvalósítás várható időpontja: 2012

23. Zöldhulladék gyűjtők telepítése

Mátraalmás utcáin – erre alkalmas közterületeken, néhány száz méterenként el kell helyezni zöldhulladék lerakó pontokat. A lerakóhelyek kialakítása egyszerű módon történik: földbe leütött (leásott) sarokoszlopokhoz rögzített gallyfonat, vagy deszkázat. Minden kijelölt lerakóhely mellé fa információs tábla kerül majd.

Kivitelezés: saját erő

Megvalósítás várható időpontja: 2013

24. Főtéri hulladéktároló és környékének rendezése

Településünk közösségi hulladéktárolója a Rákóczi út faluközpont felőli végén található, látványa nem szerencsés. Ennek kiküszöbölésére a szeméttároló pavilont áttelepítjük a Zalka Máté úti parkoló mellé, mivel itt nem rombolja a faluközpont képét, ugyanakkor gépjárművel és gyalogosan is jól megközelíthető. Alternatív megoldásként felmerülhet, hogy futónövény segítségével rejtjük el a tárolót. Célszerű fagyálló örökzölddel, hogy a téli félévben is meglegyen a takarás.

Kivitelezés: saját erőből, önkéntes munkára támaszkodva

Megvalósítás várható időpontja: 2012

25. Információs tábla és turistatérkép kivonat frissítése

A felújított főtéren elhelyezett turisztikai tájékoztató tábla elavult, már aktualitását veszett információkat tartalmaz, mielőbbi cseréje szükséges. A táblán látható turistatérkép kivonat 10-15 évvel ezelőtti, be kell szerezni egy új térképet.

Kivitelezés: saját erő
Megvalósítás várható időpontja: 2012

26. Főtéri (Zalka Máté úti) parkoló melletti tereprendezés

A Zalka Máté út végén található parkolóhely kialakításakor csak ideiglenesen lett rendezve a vízelvezetés, illetve a kapukihajtás megoldása a parkolóval szomszédos ingatlanról. Az árkolást lapos rézsűs bevágással kell megoldani, mert így a kapubehajtó használható marad gépjárművek részére. Sor kerül a parkolót lehatároló szegély melletti terület termőfölddel való feltöltésére és füvesítésére.

Amennyiben a 24. pontban említett főtéri hulladéktároló is itt nyerne elhelyezést, akkor a munkákat azzal párhuzamosan célszerű elvégezni.

Kivitelezés: saját erő
Megvalósítás várható időpontja: 2012

27. Utcák mentén található erdős, bokros közterületek rendezése

Településünkön belül az útmenti erdős, bokros közterületek elhanyagoltak. A bozótosodott részek ritkításra szorulnak, valamint az alattuk felhalmozott anyagokat (gallyak, kövek, földkupacok) el kell szállítani. Ilyen területek például : Galyai út felső szakaszán a patakhíd utáni részek, Rákóczi úti vízmű környezete, Galyai út bal oldalán található erdő közvetlenül a főtér után, stb.

A 23. pontban említett zöldhulladék gyűjtők elhelyezése ezeken a területeken lenne indokolt, megakadályozandó a kitisztított ligetek újbóli "elszemetedését".

Kivitelezés: saját erő
Megvalósítás várható időpontja: 2013

28. Útmenti árokpadkák javítása

Az esővíz és a hóból keletkező olvadékvizek jobb levezetése érdekében az útszéli, árokmenti padkákat – egy bérbe vett gép segítségével – néhány centiméterrel lejjebb kell süllyeszteni. Jelenleg a padka többfelé magasabb az út felületénél, így a víz nem tud az árokba folyni.

Kivitelezés: saját erő + munkagépek bérlése
Megvalósítás várható időpontja: 2012

29. A temető mellett zöld- és általános hulladéklerakó létesítése

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján rendszeresen a ravatalozó mögötti területen kerülnek lerakásra a temetőből származó zöld- és vegyes hulladékok, ami rendezetlen látványt nyújt. Létre kell hozni egy a 23. pontban ismertetetthez hasonló zöldhulladék tárolót, továbbá egy vegyes hulladék tárolására alkalmas építményt is.

Kivitelezés: saját erő
Megvalósítás várható időpontja: 2013